

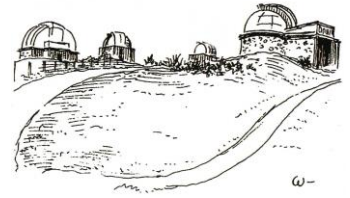
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

8. årgang nr. 8

Nattehimlen august 2019

Sommerens Mælkevej og en forladt sejlbåd i landdistriktet i det nordlige Virginia 2018. Foto krediteret: Brian Ventrudo.

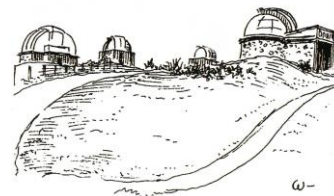
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

8. årgang nr. 8

August er sædvanligvis en god måned til at observere nattehimlen. For iagttagere på den nordlige halvkugle er vejret stille og varmt, men meget af den fugtige sommerluft forsvinder og himlen bliver mere klar. Observatører på den sydlige halvkugle nyder det varmere vejr, efterhånden som vinteren nærmer sig sin afslutning, og Mælkevejens center, den mest stjernerige del, befinder sig næsten lige lodret op. I år er Jupiter og Saturn er store, klare og smukke i et teleskop, mens lille Merkur dukker op over den østlige horisont før solopgang. Den store meteorsværm *Perseiderne* har maksimum omkring midt i måneden. En anden sjælden begivenhed du måske har hørt om i nyhederne er, at der er to nymåner i august.

1. august 2019. Nymåne 03:12 UT.

4. august. En smal tiltagende Måne befinder sig "i armene på Jomfruen", stjernebilledet Jomfruen denne nat og den 5. august. I dag er Månen blot 3° øst for stjernen Porrima (Gamma Virginis), en strålende dobbeltstjerne, der kan ses i et teleskop. I morgen vil Månen være omkring en knyttæves bredde fra den klareste stjerne i Jomfruen, stjernen Spica.

7. august. Månen i første kvarter 17:31 UT.

7. august. Månen fortsætter med at vise vejen til de klareste stjerner langs ekliptika. Denne nat befinder den sig mellem Alpha og Beta Librae i det svage zodiakale stjernebillede Libra (Vægten). Alpha Librae er også kendt som Zubenelgenubi, et navn der henleder tanker på en Star Wars karakter, men som faktisk betyder "sydlige klo" på Arabisk. Navnet kommer fra en tid, hvor stjernen var en del af de frygtelige kløer på det tydeligere stjernebillede Skorpionen mod øst. Alpha Librae er en smuk dobbeltstjerne. Beta Librae er også kendt som Zubenelschamali (den nordlige klo).

9. august. Merkur når sin største vestlige elongation omkring 19° fra Solen. Den lille planet vil være synlig på den øst-nordøstlige himmel omkring 30-60 minutter før solopgang. Denne tilsynekomst begunstiger observatører på den nordlige halvkugle. Planeten når størrelsesklasse 0.0 denne dag, ret lysklar, men en

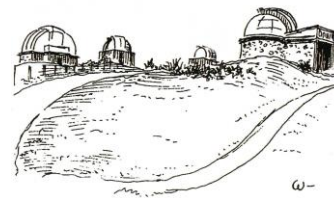
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

8. årgang nr. 8

håndkikkert vil hjælpe til at få øje på den i det tiltagende daggry omkring 10° over horisonten 30 minutter før solopgang. Observatører på den sydlige halvkugle kan også se planeten, men den står lavere over horisonten. Følg planeten de næste to uger, mens den bevæger sig tilbage mod horisonten.

Merkur står op på den østlige himmel før solopgang den 9. august 2019. Planeten har største vestlige elongation.

9. august. Den tiltagende Måne står to fingersbredder fra den strålende planet Jupiter. "Planeternes konge" bliver langsomt svagere, men den er stadig et pragtfuldt syn i stjernebilledet Ophiuchus (Slangeholderen). Langt klarere end nogen stjerne lyser den med størrelsesklasse -2.2 og spænder over $40''$. Planeten fortsætter med at bevæge sig lidt mod vest set mod baggrunden af stjerner indtil 11. august, når den langsomt genoptager sin østgående bevægelse. Allerbedst er Jupiter nær på sin maksimale højde, når natten falder

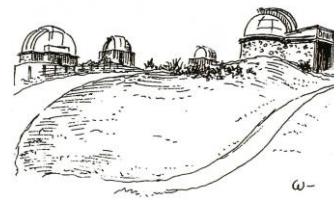
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenkernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

8. årgang nr. 8

på, så planeten er perfekt placeret for observation inden sengetid. Tag et kik! Der er altid noget at se på planetens skive. Den tiltagende Måne er få fingersbredder fra Saturn. Planeten er langt mod syd på ekliptika lige øst for "Tepotten" i stjernebilledet Skytten. En måned efter opposition svækkes lyset fra Saturn fra størrelsesklasse +0.2 til +0.3 og skiven svinder ind fra en diameter på 18.2" til 17.5". Ringene hælder stadig smukt med omkring 24° , hvilket giver et flot syn ved god seeing. Planetens position favoriserer observatører på den sydlige halvkugle, men observatører mod nord får det bedste syn, når planeten krydser meridianen og når sin største højde på himlen. Det sker klokken 23:30 lokal tid ved månedens begyndelse omkring 21:30 ved månedens udgang.

Jupiter og Saturn tillige ved den sydlige del af ekliptika i midten af august 2019.

12. august. Observatører i Australien og New Zealand vil se Månen glide ind foran planeten Saturn, hvilket vil være et spektakulært syn i et hvilket som helst teleskop.

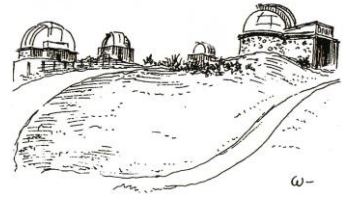
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenkernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

8. årgang nr. 8

12. august. Stjerneskedssværmen Perseiderne har maksimum i de tidlige morgentimer mellem 12. og 13. august. Det er den flotteste meteorsværme i løbet af året for observatører på den nordlige halvkugle med omkring 40-60 stjernesked i timen synlige før daggry 13. august. Sværmen bliver også kaldt Sct. Laurentii tårer. Stjerneskedene indtræffer, når Jorden bevæger sig gennem en strøm af rester fra kometen Swift-Tuttle. Imidlertid er vi så tæt på fuldmåne i år, at det betyder mindre synlige stjernesked. Men Perseiderne forekommer fra 17. juli til 25. august. Så tag et kik, når Månen er af vejen omkring en uge før eller en uge efter maksimum den 12. august. Med tålmodighed og en mørk himmel vil du se adskillige stjernesked.

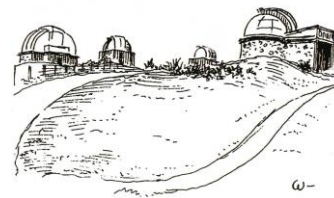
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenkernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

8. årgang nr. 8

2012 Perseiderne over Snowy Range i Wyoming. (krediteret: David Kingham)

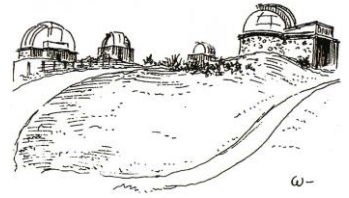
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

8. årgang nr. 8

14. august. Venus når øvre konjunktion og ligger på samme side af Solen som Jorden, usynlig i lyset fra Solen. Planeten vil vende tilbage på den vestlige himmel efter solnedgang i September.

15. august. Fuldmåne 12:29 UT

23. august. Månen i sidste kvarter 14:56 UT

24.-25. august. Den aftagende Måne, passerer omkring 2° fra den klare stjerne Aldebaran i stjernebilledet Tyren lige over den østlige horisont før dag gry den 24. august. Om morgenen den 25. august vil Månen passere mindre end en halv grad fra Zeta Tauri, en af stjernerne ved spidsen af "hornene" på Tyren.

30. august. Nymåne 10:37 UT. Månen er i perigæum (tættest på Jordens centrum) med en afstand på 357176 km, hvilket betyder, at der vil være kraftigere tidevand end vanligt. Det er også månedens 2. Nymåne.

Brian Ventrudo 01.08.2019

Oversat og bearbejdet af

Tom Rosenquist Jensen

04.08.2019